

III

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

REGIOONIDE KOMITEE 131. TÄISKOGU ISTUNGJÄRK JA EUROOPA PIIRKONDADE JA LINNADE NÄDALA AVAMINE, 8.10.2018–10.10.2018

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Mitmeaastase finantsraamistiku pakett aastateks 2021–2027“

(2018/C 461/10)

Pearaportöör:	Nikola DOBROSLAVIĆ (HR/EPP), Dubrovniki-Neretva maakonna prefekt
Viitedokumendid:	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Tänapäevane eelarve liidu jaoks, mis hoiab, kaitseb ja avardab võimalusi. Uus mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027“
	COM(2018) 321 final
	Ettepanek: nõukogu määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027
	COM(2018) 322 final
	Ettepanek: Institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta
	COM(2018) 323 final
	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus liidu eelarve kaitsmise kohta, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises
	COM(2018) 324 final
	Ettepanek: nõukogu otsus Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta
	COM(2018) 325 final
	Ettepanek: nõukogu määrus meetodite ja menetluse kohta, millega tehakse kättesaadavaks omavahendid, mis põhinevad äriühingu tulumaksu ühtsel konsolideeritud maksubaasil, Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemil ja ringlusse võtmata plastpakendijätmetel, ning rahavajaduste rahuldamise meetmete kohta
	COM(2018) 326 final
	Ettepanek: nõukogu määrus, millega kehtestatakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed
	COM(2018) 327 final
	Ettepanek: nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EMÜ, Euratom) nr 1553/89 käibemaksust laekuvate omavahendite kogumise kindla ühtse korra kohta
	COM(2018) 328 final

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus liidu eelarve kaitsmise kohta, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises

COM(2018) 324 final

Muudatusettepanek 1

Artikli 2 punkt c

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
c) „valitsemissektori üksus“ – iga <i>avaliku sektori asutus igal valitsemistasandil, sealhulgas riiklik, piirkondlik ja kohalik ametiasutus</i> , aga ka liikmesriigi organisatsioon määruse (EL, Euratom) nr xx/xx („finantsmäärus“) [artikli 2 punkti 42] tähenduses.	c) „valitsemissektori üksus“ – iga <i>keskvalitsusasutus</i> , aga ka liikmesriigi organisatsioon määruse (EL, Euratom) nr xx/xx („finantsmäärus“) [artikli 2 punkti 42] tähenduses.

Motivatsioon

Määruse kohaldamisalast tuleb välja jätta kõik otsevalitud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ametiasutuste haldusasutused.

Muudatusettepanek 2

Artikli 3 lõike 1 punkt f

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
f) tõhus ja õigeaegne koostöö Euroopa Pettustevastase Ameti ja Euroopa Prokuratuuriga nende uurimiste või süüdistuste esitamise raames vastavalt nende asjaomastele õigusaktidele ja lojaalse koostöö põhimõttele.	f) tõhus ja õigeaegne koostöö Euroopa Pettustevastase Ameti ja Euroopa Prokuratuuriga, kus see on asjakohane , nende uurimiste või süüdistuste esitamise raames vastavalt nende asjaomastele õigusaktidele ja lojaalse koostöö põhimõttele.

Motivatsioon

Euroopa Prokuratuuri puudutavaid sätteid saab pärast prokuratuuri loomist kohaldada ainult osalevatele liikmesriikidele.

Muudatusettepanek 3

Artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkt 1

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(1) <i>ühe või mitme programmi või selle/nende muudatuste heakskiitmise peatamine;</i>	

Motivatsioon

Ühe või mitme programmi või selle/nende muudatuste heakskiitmise peatamine ei avaldaks asjaomasele liikmesriigile mingit otsest karistavat finantsmõju. Ent kulukohustuste ja/või maksete peatamine mõjutaks kohe liikmesriigi eelarvet, seejuures säiliks valitsemissektori üksuste kohustus rakendada programme ja teha makseid lõplikele vahendite või toetuste saajatele määruse ettepaneku artikli 4 lõike 2 kohaselt. Lisaks sellele lükkuks asjaomaste programmide rakendamine märkimisväärselt edasi, kui ühe või mitme programmi või selle/nende muudatuste heakskiitmise peatamine tühistatakse, sest ka kõik edasised menetlused oleksid pooleli jäänud.

Muudatusettepanek 4

Artikli 5 lõige 6

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>6. Kui komisjon leiab, et üldistunud puudus õigusriigi toimimises on tuvastatud, esitab ta nõukogule ettepaneku asjakohaseid meetmeid käsitleva rakendusakti kohta.</p>	<p>6. Kui komisjon leiab, et üldistunud puudus õigusriigi toimimises on tuvastatud, esitab ta nõukogule ettepaneku asjakohaseid meetmeid käsitleva rakendusakti kohta. Sellele ettepanekule lisab komisjon esitatud meedet puudutava ELi eelarve soovitusliku finantsplaneeringu järgmisteks aastateks, mis on struktureeritud kulukategooriate, poliitikavaldkondade ja eelarveridade kaupa. Selle soovitusliku planeeringu alusel hinnatakse mõju asjaomase liikmesriigi riigieelarvele ja riigist madalama tasandi eelarvetele.</p>

Motivatsioon

Euroopa Komisjon peaks hindama ELi rahaliste vahendite vähendamise võimalikku mõju asjaomase liikmesriigi riigieelarvele ja riigist madalama tasandi eelarvetele, võttes nõuetekohaselt arvesse proportsionaalsuse ja mitte-diskrimineerimise põhimõtteid.

Muudatusettepanek 5

Artikli 6 lõige 2

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>2. Komisjon hindab olukorda asjaomases liikmesriigis. Juhul kui üldistunud puudused õigusriigi toimimises, mis olid asjakohaste meetmete vastuvõtmise aluseks, on täielikult või osaliselt olemast lakanud, esitab komisjon nõukogule ettepaneku võtta vastu otsus nende meetmete täieliku või osalise tühistamise kohta. Kohaldatakse artikli 5 lõigetes 2, 4, 5, 6 ja 7 sätestatud menetlust.</p>	<p>2. Komisjon hindab olukorda asjaomases liikmesriigis. Juhul kui üldistunud puudused õigusriigi toimimises, mis olid asjakohaste meetmete vastuvõtmise aluseks, on täielikult või osaliselt olemast lakanud, esitab komisjon nõukogule ettepaneku võtta vastu otsus nende meetmete täieliku või osalise tühistamise kohta. Kohaldatakse artikli 5 lõigetes 2, 4, 5, 6 ja 7 sätestatud menetlust. Et koguda kaalukaid tõendeid meetmete tühistamiseks, väljastab kontrollikoda kiirmenetluse teel selles küsimuses eriaruande vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 287 lõike 4 teisele lõigule.</p>

Motivatsioon

Meetmete tühistamisega peavad kaasnema kindlad, erapooletud ja õigeaegsed tõendid, et asjaomaste programmide rakendamise viivitamata edasi minna.

Muudatusettepanek 6

Artikli 6 lõige 3

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>3. Juhul kui artikli 4 lõike 2 punkti b alapunktis i osutatud meede, millega peatatakse ühe või mitme programmi või selle/nende muudatuste heakskiitmine, või artikli 4 lõike 2 punkti b alapunktis ii osutatud kulukohustuste peatamise meede on tühistatud, kantakse eelarvesse peatatud kulukohustustele vastavad summad kooskõlas nõukogu määruse (EL, Euratom) nr xx/xx („finantsraamistiku määrus“) artikliga 7. Aastal n peatatud kulukohustusi ei või kanda eelarvesse kaugemale kui aastasse n+2.</p>	<p>3. Juhul kui artikli 4 lõike 2 punkti b alapunktis i osutatud meede, millega peatatakse ühe või mitme programmi või selle/nende muudatuste heakskiitmine, või artikli 4 lõike 2 punkti b alapunktis ii osutatud kulukohustuste peatamise meede on tühistatud, kantakse eelarvesse peatatud kulukohustustele vastavad summad kooskõlas nõukogu määruse (EL, Euratom) nr xx/xx („finantsraamistiku määrus“) artikliga 7. Aastal n peatatud kulukohustusi ei või kanda eelarvesse kaugemale kui aastasse n+3.</p>

Motivatsioon

Selline lahendus suurendaks esmalt peatatud ja nüüd uuesti kättesaadavate vahendite kasutusvõimalusi ja väldiks nende kaotsiminekut.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. toetab Euroopa Komisjoni 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekut, mis on hea alus läbirääkimisteks arvestades Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumist ning teisi liidusiseid ja -väliseid probleeme. Komitee tunnustab tehtud tööd, aga on seisukohal, et enne ettepaneku vastuvõtmist tuleb seda edasi arendada ja parandada, et vastata Euroopa Liidu kodanike ootustele ja kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vajadustele;

2. märgib, et strateegial „Euroopa 2020“ ei ole selget jätkustrateegiat, mistõttu ei ole konkreetsete programmide strateegilised eesmärgid piisavalt selged ning seos üldise mitmeaastase finantsraamistiku ja kestliku arengu eesmärkide vahel ei ole piisav. Komitee kutsub seetõttu komisjoni üles mitmeaastase finantsraamistiku ettepaneku arutamisel kindlaks määrama ELi eri poliitikavaldkondade strateegilised eesmärgid ja nende oodatav mõju; Selleks on riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil vaja struktuurset lähenemisviisi, mis toob esile kohalike ja piirkondlike tugevuste ja jõupingutuste seose Euroopa tasandi ühiste eesmärkidega;

3. märgib kahetsusega, et komisjoni ettepanek ei sea piisavalt kõrgeid eesmärke seoses sellega, et ühelt poolt aluslepingus sätestatud eesmärkidest tulenevad kohustused ja samuti praegused ja tulevased väljakutsed ning teiselt poolt tulevase mitmeaastase finantsraamistiku ulatus vastavusse seada. Komitee kordab oma seisukohta, mida toetab Euroopa Parlament, et tulevane mitmeaastane finantsraamistik peaks olema vähemalt 1,3 % kogurahvatulust. Komitee märgib murega, et varasematel kordadel on mitmeaastase finantsraamistiku lõplik suurus olnud väiksem kui komisjoni ettepanekus. Kui see taas nii juhtub, kahjustaks see veelgi ELi konkreetsete poliitikavaldkondade oodatavat mõju;

4. peab vastuvõetamatuks, et lisaprioriteetide rahastamine toimub olemasolevate, tõestatud lisaväärtusega ELi poliitikavaldkondade (nagu ühtekuuluvuspoliitika ja ühine põllumajanduspoliitika ja eriti maaelu arengu poliitika) arvelt. Pakutud kärped on vale viis lahendada probleemi, kuidas rahastada lisaprioriteete ja väljakutseid;

5. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle muuta eeskirjad ühtsemaks ja oluliselt vähendada abisaajate ja korraldusametuste halduskoormust, et hõlbustada osalemist ELi programmides ja kiirendada rakendamist;

6. peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole praeguse ja tulevase finantsraamistiku arvude võrdlemises piisavalt läbipaistev. Sellega seoses väljendab komitee heameelt Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse jõupingutuste üle koostada mõlema mitmeaastase finantsraamistiku võrdlev finantsanalüüs;

7. võtab teadmiseks mitmeaastase finantsraamistiku kavandatud struktuuri tulemustele suunatud käsitluse, millega püütakse leida vastuseid kohapealsetele vajadustele ja pakkuda suuremat Euroopa lisaväärtust. Komitee on vastu ka sellele, et kaotatakse majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse ühine eelarverubriik, sest see nõrgendab mitmeaastases finantsraamistikus ühtekuuluvuspoliitika positsiooni veelgi ja võib viia selleni, et Euroopa Sotsiaalfond Pluss lahutatakse ühtekuuluvuspoliitikast. Sellise tulemuse korral väheneks veelgi sünergia ja nõrgeneks side eri rahastamisallikate vahel, mis on eriti tähtis kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele;

8. märgib murega, et komisjoni ettepanekud lähevad selles suunas, et otsese või kaudse eelarve täitmise alla kuuluvaid programme tugevdatakse veelgi nende programmide arvelt, mille eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega, mis pikas perspektiivis vähendab ELi meetmete rakendamise läbipaistvust. Komitee rõhutab, et täiel määral tuleb järgida ja rakendada partnerluse ja mitmetasandilise valitsemise põhimõtteid, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kaasataks ELi poliitikameetmete kõigisse vajalikesse etappidesse alates kujundamisest kuni rakendamiseni;

9. väljendab kahetsust ebakõla üle ELi kaheksanda keskkonnanalase tegevusprogrammi vastuvõtmise ja 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku vahel. Tulevaste keskkonnanalaste tegevusprogrammide üle otsustamise protsess ja programmide kestus peaksid olema kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku ajakavaga, nii et eraldatud vahendid kajastaksid hästi kestliku arengu prioriteete ja eesmärgi;

10. väljendab muret ebapiisava planeerimiskindluse üle mitmeaastases finantsraamistikus, juhul kui ei jõuta õigeaegse, selge ja toimiva kokkuleppeni Ühendkuningriigi väljaastumise kohta Euroopa Liidust;

11. toetab komisjoni ettepanekut luua tihedamad seosed piirkondlike fondide ja Euroopa poolaasta vahel tingimusel, et Euroopa poolaastale lisatakse piirkondlik mõõde. Nimelt on see ainuke toimiv viis kehtestada selged ja tähenduslikud seosed nende vahel;

Omavahendite süsteemi reform

12. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle võtta kasutusele kolm uut omavahendit, aga märgib kahetsusega, et kõrgetasemelise omavahendite töörühma ettepanekul jääb komisjon kahjuks ainult kahe uue omavahendi juurde. Komitee arvates oleks komisjon seejuures võinud seada kõrgemaid eesmärgi ning ettepanek võiks sisaldada vähemalt finantstehingute maksu kui uue omavahendi kehtestamist;

13. tunnustab komisjoni jõupingutuste eest lihtsustada eelarve tulupoolt, eelkõige ettepanekut kaotada järk-järgult kõik liikmesriikidega seotud tagasimaksud ja ühtlustada käibemaksupõhist tulu;

14. peab kahetsusväärseks, et komisjoni uute omavahendite ettepanekus ei hinnata piisavalt vastavust subsidiaarsuse põhimõttele ja hinnatud ei ole ettepaneku võimalikku mõju kohalike ja piirkondlike omavalitsuste eelarveseisundile;

15. rõhutab, et äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi ettepanekul on märkimisväärne potentsiaal suurendada omavahendite osa, eeldusel, et see muudetakse paljudele äriühingutele kohustuslikuks. Praegu ei ole see veel kohustuslik ning ei ole selge, millal see omavahendiallikas kavatakse kasutusele võtta. Komitee väljendab muret omavahendi üle, mille osamakse arvutatakse plastpakendijäätmete koguse põhjal, sest ELi üks põhieesmärk on pakendijäätmetest üldse lahti saada, mis viiks selle omavahendi tulu vähenemiseni ja seega eelarvetulu suurema kõikumiseni;

16. kiidab heaks ettepaneku kärpida traditsiooniliste omavahendite puhul liikmesriikide poolt endale jäetavaid sissenõudmiskulusid, aga kutsub komisjoni üles minema seejuures kaugemale ja lubatud 10 % määra asemel hüvitama need tegelike kulude alusel;

Õigusriik, paindlikkus ja stabiilsus

17. on seisukohal, et õigusriik on usaldusväärse finantsjuhtimise ja ELi eelarve tõhusa rakendamise eeldus. Seetõttu peab komitee positiivseks, et komisjon on teinud jõupingutusi võtta kasutusele tõhusad mehhanismid, millega tagada kõigis liikmesriikides õigusriik, õiguskindlus ja tõhus võitlus pettuste ja korrupsiooni vastu;

18. nõustub kontrollikoja arvamusega, et kavandatud mehhanism õigusriigi põhimõtte järgmise tagamiseks läheb kaugemale ELi lepingu artiklist 7 ning seda saab rakendada kiiremini;

19. tunnustab komisjoni jõupingutuste eest tagada ELi lõplike toetusesaajate sujuv rahastamine, nõudes, et liikmesriigid täidaksid oma finantskohustusi toetusesaajate vastu ka juhul, kui algatatakse menetlus ELi finantshuvide kaitsmiseks. Komitee ootab, et komisjon arendaks edasi viise, kuidas kaitsta lõplike toetusesaajate huve;

20. soovib komisjonil kaaluda ELi finantshuvide kaitseks lisamenetluste kasutuselevõttu, millel oleks ühtne mõju eri liikmesriikides, näiteks ühekorset trahvid;

21. leiab Euroopa Kontrollikoja soovitusel tuginedes, et komisjoni praegune seadusandlik lahendus võimaldab liiga palju vabadust menetluste algatamisel, ning kutsub komisjoni üles töötama välja selged kriteeriumid, kuidas määratleda õigusriigi toimimises üldistunud puudus, mis kahjustab usaldusväärset finantsjuhtimist;

22. soovib tugevdada Euroopa Kontrollikoja rolli kavandatud menetluse rakendamisel kooskõlas ELi lepingu artikliga 287;

23. kiidab heaks komisjoni ettepanekud suurendada mitmeaastase finantsraamistiku paindlikkust, mis kindlasti aitab lahendada uusi ja ettenägematuid probleeme. Samas rõhutab komitee, et suurem paindlikkus rahaliste vahendite kasutusel ei tohi toimuda pikaajalise planeerimiskindluse ja programmide strateegilise suuna arvelt, eriti nende programmide puhul, mille eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega. Seepärast kutsub komitee üles kontrollima, kas suurem paindlikkus, mis seisneb komisjonile laiemate volituste andmisel vahendite ümberjaotamisel, ei riku subsidiaarsuse ja mitmetasandilise valitsemise põhimõtet. Komitee nõuab lisaks, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tuleks otsustamisprotsessi kaasata iga kord, kui jaotatakse ümber vahendeid eelarve jagatud täitmise raames;

ELi eelarve konkreetsete rubriigid

24. väljendab heameelt ettepaneku üle suurendada eelarvet poliitikavaldkondades, mis on seotud uute väljakutsetega, nagu ränne ja piirihaldus, samuti eraldi eelarverubriigi loomise üle julgeoleku ja kaitse vallas;

25. toetab teadusuuringutele ja innovatsioonile eraldatud vahendite suurendamist, praeguse Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi jätkamist ja laiendamist, et hõlmata uus fond „InvestEU“, programmi „Erasmus+“ rahastamise suurendamist, samuti kliimakaitseks tehtavate investeeringute edasist suurendamist kõigis ELi poliitikavaldkondades. Samas rõhutab komitee taas, et vahendite suurendamine ei tohiks toimuda ühtekuuluvuspoliitika ja maaelu arengu arvelt;

26. on tugevalt vastu ühtekuuluvuspoliitika vahendite kavandatud 10 % kärpele, eriti seoses Ühtekuuluvusfondiga, mille rahastamist vähendatakse lausa 45 %. Samuti peab komitee vastuvõetamatuks ühises põllumajanduspoliitikas kavandatud kärpeid – eelkõige vähendamist 28 % Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ja 13 % Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi puhul. Niivõrd suured kärped valdkondades, mis jätkuvalt tõestavad oma Euroopa lisaväärtust ja mis on kodanike jaoks ELi kõige nähtavamad poliitikavaldkonnad, mõjutaksid pikas perspektiivis Euroopa piirkondade majanduskasvu ja arengut väga negatiivselt;

27. nõuab hoopis kooskõlas Corkis 2016. aasta septembris vastu võetud maaelu arengu deklaratsiooniga, et ELi maaelu kogurahastamist suurendatakse rohkem kui 5 %ni ELi eelarvest maapiirkonnade ja vahepealsete piirkondade jaoks, mis moodustavad enam kui 90 % ELi territooriumist ja kus elab 58 % elanikest ja kus on 56 % ELi töökohtadest;

28. toonitab, et ühtekuuluvuspoliitika vahendite kavandatud kärbe seaks kahtluse alla lepingu ühe põhieesmärgi saavutamise, nimelt majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse. Sellise lähenemisviisi tulemusel suureneksid veelgi erinevused Euroopa piirkondade vahel, kusjuures eelkõige mõjutaks see vähem arenenud ja neid piirkondi, kes seisavad silmitsi eriti tõsiste struktuursete ja demograafiliste probleemidega. Lisaks alahinnataks sellise kärpega olulist panust, mida ühtekuuluvuspoliitika on siiani andnud sellistes valdkondades nagu innovatsioon, digiteerimine ja kliimakaitse. Komitee hoiatab, et territoriaalse koostöö programmide vahendite kärpimine seab ohtu territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamise ja selle valdkonna kõige olulisemad instrumentid, nagu Euroopa territoriaalse koostöö rühmitused ja makropiirkondlikud strateegiad;

29. väljendab kahetsust, et hoolimata asjaolust, et rohkem kui kolmandik ELi kodanikest elab piirialadel, ja arvestades nende piirialade territoriaalseid väljakutseid, kavatakse piirialase koostöö eelarvet reaalsväärtuses kärpida, kuigi see on tõestanud oma Euroopa lisaväärtust;

30. rõhutab, kui tohutult negatiivne mõju oleks sellel mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekul Euroopa põllumajandustootjate ja maapiirkondade elanikele. Juhul, kui võetakse vastu ettepanek vähendada ühtekuuluvuspoliitika teise samba alla käivad vahendeid, ei saaks maaelu poliitika enam oma ülesandeid täita, eelkõige maa- ja linnapiirkondade elutingimuste erinevuste vähendamisel. Lisaks sellele nõuab komitee, et Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond kuuluks edasi ühissätete määruse alusel toimuvasse haldussüsteemi, et oleks jätkuvalt tagatud eri rahastamisallikate sidusus ja tugevdataks ühise põllumajanduspoliitika territoriaalset mõõdet;

31. on eriti vastu ettepanekule kärpida rahastamist kõrvalisele asukohale ja saarelisele asendile vastavate valikmeetmete (POSEI) programmilt, mis on suunatud äärepoolseimatele piirkondadele, sest see seab ohtu programmi eesmärgi pakkuda sihipärast lahendust iga piirkonna põllumajanduse konkreetsetele probleemidele, olles põllumajandustootjate otsetoetuse rahastamisvahend;

32. peab kahetsusväärseks, et Euroopa Sotsiaalfond Plussi kulukohustusi ei ole tegelikult suurendatud, kuigi fond peab täitma lisavahendeid, nagu kolmandate riikide kodanike integreerimine. Komitee tuletab meelde, et Euroopa Sotsiaalfond (vt komitee arvamus ESF+ kohta)⁽¹⁾ peab jääma ühtekuuluvuspoliitika raamesse, mis on ELi põhivahend elanikesse ja inimkapitali investeerimisel, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamisel ja miljonite ELi kodanike elu parandamisel;

33. märgib, et hoolimata praegustest kattumistest ja kompromissidest Euroopa Sotsiaalfond Plussiga, ei ole Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond viimasesse integreeritud. Komitee arvates sõltub Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist rahastatud meetmete lisaväärtus sellest, kas neid meetmeid täiendavad ümberkujundamine ja ümberkorraldamine, mis viiakse ellu pikaajaliste regionaalarengu programmide kaudu, eelkõige ettevalmistusmeetmetena, nagu need, mida pakub Euroopa Sotsiaalfond Pluss;

34. on vastu n+3 asemel n+2 reegli kasutuselevõtule tähtajana, mille jooksul tuleb kasutada igal aastal eraldatud vahendid. Nimelt on suur oht, et õigusaktid võetakse vastu hilinemisega, mis võib n+2 reegli puhul eraldatud vahendite kasutamise kahtluse alla seada;

35. seisab otsustavalt vastu pakutud lahendustele, mille kohaselt võrreldes senise olukorraga halveneb oluliselt kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olukord seoses ELi programmide iga-aastaste eraldiste kasutamise tähtaja, eelarastamise määra ja eelkõige projektide kaasrahastamisega, sest paljudel kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel ei ole rahalisi võimalusi, et jõuda omarahastamise vajaliku osakaaluni;

36. kutsub komisjoni üles võtma liikmesriikidele eraldatavate ühtekuuluvuspoliitika vahendite arvutamisel aluseks NUTS 2 tasandi piirkondade kõige viimase jaotuse, mille kohta saab Eurostat vajalikke andmeid esitada, et tagada parem seos NUTS 2 tasandi piirkondade sotsiaal-majanduslike tingimuste ja liikmesriikide eraldiste arvutamise vahel;

⁽¹⁾ Euroopa Regioonide Komitee arvamus 3597/2018, veel vastu võtmata.

37. lisaks palub, et Euroopa Komisjon võtaks kaasrahastamise ja ühtekuuluvusfondidest vahendite eraldamise kriteeriumide muutmisel arvesse muid tegureid peale SKP elaniku kohta, sest see ei mõõda ühiskonna suutlikkust lahendada oma probleeme, näiteks demograafilised muutused, ja nõuab rahvusvaheliste, riiklike, kohalike ja piirkondlike näitajate väljatöötamist, et mõõta teisi edusamme peale SKP elaniku kohta. Demograafiliste probleemide lahendamisel võib tugineda järgmistele näitajatele: muutused elanikkonnas (intensiivne ja püsiv vähenemine), hajutatud asustus, vananemine, eakate ülekaal, noorte ja täiskasvanute väljaränne ning sellest tulenev sündimuse vähenemine;

38. ei poolda transporditaristu eelarvesse kavandatud kärpeid Euroopa ühendamise rahastu raames, eriti arvestades ühtekuuluvusfondi vahendite põhjendamatut kärpimist, sest need ei ole põhjendatud, arvestades eesmärki ja vajadust tagada keskkonnahoidlik, kindel ja hästi ühendatud transpordisüsteem;

39. leiab, et uuele Euroopa investeringute stabiliseerimise vahendile kavandatud eraldised, mis ELi eelarvereaana võimaldavad laene 30 miljardi euro ulatuses, on liiga väikesed, et suudetaks uutele majandus- ja finantsvaldkonna turuõskkidele adekvaatselt reageerida ja mõjutada euroala riike ja Euroopa vahetuskursimehhanismis (ERM II) osalevaid riike. Et kaitsta ELi investeerimispotentsiaali, soovib komitee selle vahendi rahastust märkimisväärselt suurendada ja liigitada see ELi eelarvest väljapoole;

40. väljendab muret struktuurireformide tugiprogrammi pärast. Arvestades, et ettepanek on kavandatud lepingu artikli 175 põhjal, mis käsitleb ühtekuuluvust, peab programm olema suunatud reformidele, mis tugevdavad majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ja toovad Euroopa lisaväärust. Samuti peaks programm toimuma ELi uue pikaajalise arengustrategia raamistikus, mis järgneb strateegiale „Euroopa 2020“ ja mis on koostatud kestva arengu eesmärke silmas pidades. Lisaks tuleb seada samad tingimused nagu struktuuri- ja investeerimisfondide puhul, nõudes kohalike ja piirkondlike omavalitsuste partnerlust ja kaasatust reformide kavandamisel ja rakendamisel. Komitee on vastu struktuuri- ja investeerimisfondide raammääruses ette nähtud võimalusele jaotada ümber kuni 5 % vahenditest ELi fondidesse ja rahastamisvahenditesse, mis ei ole seotud ühtekuuluvuse eesmärkidega ja pealegi on suuremalt jaolt eelarve otsese täitmiseks, kaasamata kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi;

41. toonitab, et ühtekuuluvuspoliitikas, maaelu arengu poliitikas ja ühises põllumajanduspoliitikas tehtavad kärped mõjutavad vägagi negatiivselt territoriaalse ühtekuuluvuse ja keskkonnakaitse eesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutusi. Hoolimata programmi LIFE vahendite suurendamisest peaaegu 60 % on kliimakaitse ja energiaalase kohanemise eelarve kokkuvõttes väiksem praeguse finantsperspektiivi omast. Selle asemel, et kasutada ära põllumajanduse ja eelkõige ühtekuuluvuspoliitika suur potentsiaal, eelkõige edendades investeringuid, millel on positiivne mõju keskkonnale ja kliimakaitsele, kärbitakse kavandatud mitmeaastases finantsraamistikus ühtekuuluvus- ja põllumajanduspoliitika vahendeid, mis seab kahtluse alla ELi keskkonnapolitiika eesmärkide saavutamise;

42. võtab teadmiseks ettepaneku suurendada programmi LIFE rahastamist (vt komitee arvamus programmi LIFE kohta)⁽²⁾, mis on äärmiselt oluline kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks, et aidata neil võidelda elurikkuse vähenemise vastu, töötada välja keskkonnahoidliku taristu lahendus ja edendada kestlikku arengut. Samas väljendab komitee kahetsust, et osa kavandatud vahendite suurendamisest tuleneb sellest, et kaasatakse puhtale energiale ülemineku meetmed, mida varem rahastati programmist „Horisont 2020“. Seetõttu kutsub komitee üles suurendama programmi LIFE kogurahastust vastava summani. Lisaks nõuab komitee, et suutlikkuse suurendamise meetmeteks energiasüsteemi ümberkujundamisel säilitataks sama kaasrahastamise määr mis programmis „Horisont 2020“;

43. juhib tähelepanu sellele, et kavandatud eesmärk kasutada 25 % ELi eelarvest kliimakaitse eesmärkide saavutamiseks ei ole piisav Pariisi kokkuleppe eesmärkideni jõudmiseks. Järgmise finantsraamistiku puhul tuleks teha jõupingutusi, et oleks võimalik suurendada kulusid üle 30 % CO₂-heite vähendamisele energiasektoris, tööstuses ja transpordis ning ringmajandusele üleminekuks;

44. väljendab heameelt, et võrreldes praeguse eelarvega on programmi „Euroopa horisont“ alamrubriigi vahendeid suurendatud. Siiski kutsub komitee üles seadma raamistiku võimalusele kanda mitmeaastase finantsraamistiku teiste vahendite assigneeringuid üle programmi „Euroopa horisont“ alla, arvestades eelkõige asjaomase korraldusasutuse algatusõigust, sel viisil kaasrahastatud meetmete koos väljatöötamist ja vahendite tagasi jõudmist korraldusasutuse territooriumile;

⁽²⁾ Euroopa Regioonide Komitee arvamus 3653/2018.

45. toetab eraldi rände ja piirihalduse rubriiki ning märkimisväärset rahastamise suurendamist meetmete elluviimiseks selles valdkonnas. Komitee väljendab kahetsust, et piiride turvalisusele on antud palju rohkem kaalu kui teistele rändega seotud küsimustele, nagu rändajate kaitse ja varjupaiga andmine, toetus seaduslikule rändele ja integratsioonile. Komitee nõuab seetõttu, et Varjupaiga- ja Rändefondi rahastamisvahendeid (vt komitee arvamus Varjupaiga- ja Rändefondi kohta) ⁽³⁾ suurendatakse samal määral (240 %) nagu välispiiri kaitse rahastamisvahendeid, et neist piisaks, et adekvaatselt tulla toime integreerimise probleemidega;
46. rõhutab, et silmas pidades mitmeaastase finantsraamistiku tagasihoidlikku kogumahtu, mis piirab veelgi tegevusruumi selles ELi poliitilise ja sotsiaalse stabiilsuse ja julgeoleku jaoks väga olulises valdkonnas, on see eriti oluline kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks, kes vastutavad paljude nende meetmete eest. Samuti juhib komitee seejuures tähelepanu asjaolule, et Euroopa Sotsiaalfond Plussi rahastamisvahendeid, millest tuleks katta rändajate pikaajalise integratsiooni meetmete kulud, tuleb seega selle uue ülesande täitmiseks suurendada;
47. juhib samuti tähelepanu asjaolule, et uus õiguste ja väärtuste programm, mis peaks hõlmama põhiõiguste ja ELi väärtuste kaitset ning soodustama Euroopa kodanikuaktiivsust, on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks väga oluline neis valdkondades. Seetõttu teeb komitee ettepaneku suurendada üldiselt selle programmi alust, et tulla toime nende tohutute väljakutsetega;
48. väljendab heameelt välistegevuse vahendite ja rahaliste vahendite eraldamise lihtsustamise üle, mis aitab muuta ELi välis- ja arengupoliitika tõhusamaks ja tulemuslikumaks. Seejuures juhib komitee tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rollile koostöö parandamiseks naaberriikide ja kolmandate riikidega paljudes valdkondades ning kestliku arengu tegevuskava 2030 saavutamiseks tervikuna. Komitee kutsub üles arvestama mitmeaastases finantsraamistikus selle rolliga konkreetsemalt, eelistatavalt otse eraldatud eelarve kaudu;
49. leiab, et tugev, toimiv ja kvaliteetne Euroopa avaliku sektori haldus on hädavajalik, et viia ellu ELi poliitika ja taastada usaldus ELi lisaväärtusse ning tihendada dialoogi kodanikega igal tasandil. Selles osas rõhutab komitee demokraatlikult valitud liikmetest koosnevate institutsioonide olulist rolli;
50. kutsub ELi ametiasutusi üles jõudma kiiresti kokkuleppele järgmise mitmeaastase finantsraamistiku osas, et ELi programmid oleks võimalik vastu võtta õigeaegselt enne raamistikku jõustumist.

Brüssel, 9. oktoober 2018

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽³⁾ Euroopa Regioonide Komitee arvamus 4007/2018.